

(המשך מעמוד 15)

עיל עליהם מרכז הפועל, החלי טו להקים עמותה משלהם. באוקטובר 1985 נרשמה הקבוצה אצל רשמי העמותות בשם "עמותת שחקני השחמט בישראל". חברים בה יותר מ-100 חברים — רוב צמרת השחמטאים בארץ, וביניהם שלושה אמנים בינלאומיים וחברי נבחרת ישראל בעבר. יושבי ראש העמותה הוא אברהם קלדרו. העמותה טוענת כי איגוד השחמט

עסקני האיגוד לגבי האולימפיאדה. הם ויתרו על השתתפות ישראל באולימפיאדה שנערכה לפני חודשיים ברויאל באי.

משמעות פוליטית

ולגה פורדזנסקיה, בעבר שחי קניית נבחרת ישראל, חזרה באחד רונה מחוץ לארץ. היא מספרת ששחמטאים בעולם אומרים שפרשת דובאי היא "פרשת ועוננו בשחמט". ישראל הסכימה להחרים את עצמה, עשתה טעויות ולבסוף היא שואלת למה מת?

האם הסכימו עסקני ישראל להפסיק את המאבק תמורת ג'ובים לעצמם בכדורציה הבינלאומית?

מית לשחמט, לתכתיב הנשיא של אירגון זה. הנציגים הם הרסי, העסקן מפתח תיקווה, וסגנו ישראל גלפר. גלפר, בניגוד להרסי, הוא שחקן שחמט. תמורת הווייתו הבטיח נשיא פיד"א, לדברי קלדרו, לישראל גלפר שני מקומות חשובים באירגון העולמי: חבר בוועדה המרכזית של פיד"א וחבר רות בוועדה לארצות מתפתות. חות. משרות אלה, הכרוכות במסעות ברחבייבל, אכן יכריזות לקסום.

הצד השני בעיסקה הוא פלורנסי קאמפומאנס, אורח פיליפיני השולט בפיד"א זה זמן רב. קאמפומאנס היה ידיו האישי של הרווח הפיליפיני, פרדיננד מארקוס, ויתכן כי זכה בג'וב שלו תודות לקשרים אלה. עכשיו, אחרי הרחת הפטרון שלו, הוא לוחם על מקומו.

כדי להיבחר מחדש, היה קאמפומאנס זקוק לתמיכת הגוש הערבי בפיד"א, ומכאן הסכמתו לעריכת האולימפיאדה ברובאי. הוא חש מפני התנגדות ישראל וירידיה — מה גם שבשטח השחמט מהווים היהודים מעצמה לאיכות. לכן היה לו צורך בעיסקה.

הרסי וגלפר הכחישו טענה זו לפני שבוע במאמר שהופיע בהארץ

מית לשחמט, לתכתיב הנשיא של אירגון זה. הנציגים הם הרסי, העסקן מפתח תיקווה, וסגנו ישראל גלפר. גלפר, בניגוד להרסי, הוא שחקן שחמט. תמורת הווייתו הבטיח נשיא פיד"א, לדברי קלדרו, לישראל גלפר שני מקומות חשובים באירגון העולמי: חבר בוועדה המרכזית של פיד"א וחבר רות בוועדה לארצות מתפתות. חות. משרות אלה, הכרוכות במסעות ברחבייבל, אכן יכריזות לקסום.

הצד השני בעיסקה הוא פלורנסי קאמפומאנס, אורח פיליפיני השולט בפיד"א זה זמן רב. קאמפומאנס היה ידיו האישי של הרווח הפיליפיני, פרדיננד מארקוס, ויתכן כי זכה בג'וב שלו תודות לקשרים אלה. עכשיו, אחרי הרחת הפטרון שלו, הוא לוחם על מקומו.

כדי להיבחר מחדש, היה קאמפומאנס זקוק לתמיכת הגוש הערבי בפיד"א, ומכאן הסכמתו לעריכת האולימפיאדה ברובאי. הוא חש מפני התנגדות ישראל וירידיה — מה גם שבשטח השחמט מהווים היהודים מעצמה לאיכות. לכן היה לו צורך בעיסקה.

הרסי וגלפר הכחישו טענה זו לפני שבוע במאמר שהופיע בהארץ

אינו מקבל החלטות נכונות. שהקצאת המשאבים אינה צודקת, שהניהול לקוי ושאת האיגוד מנהלים עסקנים שהשחמט אינו מעניין אותם, אלא רק ממשש כקרשקפיצה פוליטי עבורם. קלדרו סיפר כי לכמה שחי מתאים כבר נאמר שאם הם יציטרו לעמותה, יופגעו בדרך זו או אחרת, כמו מקום העבודה שלהם או התמיכה בנסיעותיהם לחיילי לארץ.

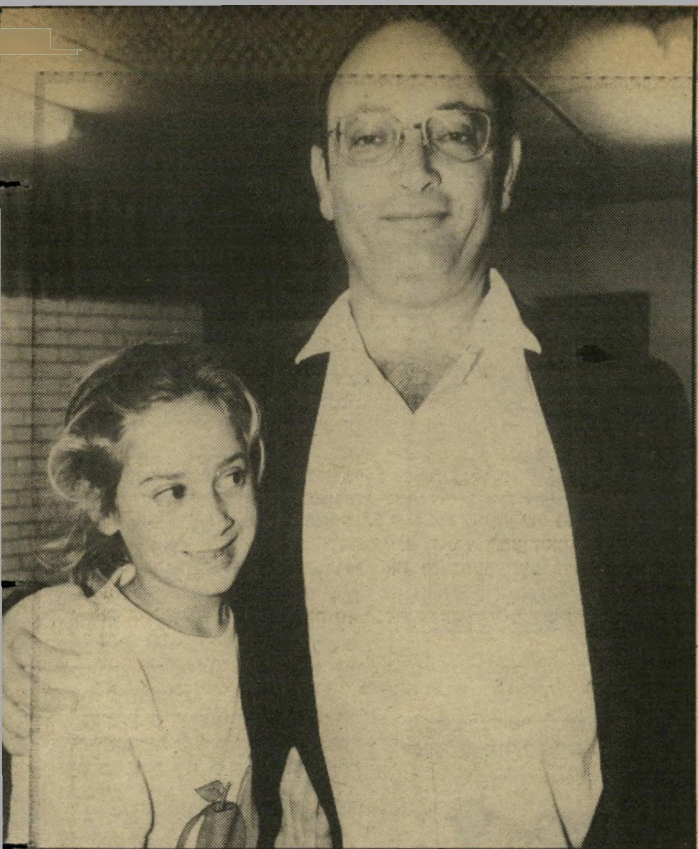
הרבר מוזכר עד להדהים שיטות הנהגות כברית-המועצות, שבה שולט עסקני המפלגה הקומוניסטית בחיי השחמט. התופסים מקום חשוב ביותר בארץ הסובייטיים. בכלל, בשטח השחמט קיים דמיון מדהים בין ישראל וברית-המועצות — לא ברמה, אלא ביחסים בין העסקנים והדשחקנים.

"הקש שבשר את גב הגמל", טוען קלדרו, "היה הווייתו ללא-מאבק של

אולגה פורדזנסקיה (38), אם לילדה בת 8. המשחקת כבר שחמט טוב. עלתה לישראל לבדה בסוף 1973. הוריה הגיעו מרוסיה אחריה. אולגה זכתה בארץ בתואר מועד מדי-לאמן. וכיום היא אמן בינלאומי. מי. דדרות בשחמט הם: (1) רב-אמן. (2) אמן בינלאומי. (3) אמן פיד"א. (4) אמן בכיר. (5) אמן. החיים שלי זה השחמט. אני נמצאת על הקו ישראל-אמריקה. אבל הלב שלי הוא כאן בארץ. כשקיבלתי פרס בלונדון, ואמרו אולגה מאמריקה, היה לי עצוב. אני מעדיפה להיות שחקנית ישראלי.

אולגה מספרת כי מאז 1984, כשאיבדו הישגיהם הגדול שהיה לנשות נבחרת ישראל עם גלפר, ומאז שהתפרקה הנבחרת, אין לה מה לחפש בישראל. מאז אני

שחמטאי קלדרו ובתו מיכל. הימרת על הסוס הלא-נכון...

התחרות בירושלים אינו מכיר את הכביה, כמו עיריית-ירושלים ואנשי משרד-החוק. העמותה זו חבורה שהיתה פעם באיגוד ולא הצליחה להיבחר שנית, ולכן הם רוכבים על גלים ועושים רעש. מדוע, בכל זאת, הטריח את עצמו ויקטור קורצ'צ'וב בכבודו ובעצמו לתחרות הזו?

מי זה קורצ'צ'וב? יש עשרות קורצ'צ'ובים בעולם! הרסי טוען כי אירגון תחרות בינלאומית נומן שמתקיימת אולימפיאדה ברובאי, היא כקול-ענות-הלוחש.

איגוד השחמט לא היספ. הוא החליף את נבחרת-הנשים והשאיר את קפטן-המריבה ב"מקומו. התוצאה: נבחרת הנשים החדישה, שבזנתה, הנבחרת של גלפר, זכתה ב-1982 בתחרות בשווייץ במקום ה-30, מתוך 42 מקומות!

הרסי שזכר השבוע במיקרה טען: "השחקניות התנהגו כמו בלרינות". כשפנו שלוש השחמטאיות ב-1984 לוועדת-הספורט של הכנסת, ושטחו את בעייתן עם קפטן-הנבחרת, הודיע להם מזכיר-הוועדה, דויד לב, ככתב: בתום הפגישה עם אורה נמיר הוחלט בעצם שהנבנות תשכנה עם גלפר וישבו את ההדורים וינסו לפתוח דף חדש.

הנבנות הודיעו כי אין כוונתן לפתוח דף חדש ולא דף ככלל עם אותו קפטן. הנה התוצאות:

- לאה נודלמן היא היום בצרפת, לומרת מינהל-עסקים. היא עזבה את השחמט.
- לובה קריסטול משחקת שחמט בכתיבה. כיום היא אלופת העולם בשחמט בכתיבה. בארץ כמעט ואינה משחקת.
- אלה קושניר אינה משחקת כלל.
- אולגה פורדזנסקיה משחקת כיום בארצות-הברית. היא מרוגנת בכירוג השחמטאיות במקום השני באמריקה. היא מייצגת את אמריקה בתחרויות בינלאומיות.

כך הפסידה ישראל נבחרת נשים חזקה בשחמט, אבל הרוויחה עסקן נוסף. עסקן ששחמטאים בעולם טוענים כי קשריו עם נשיא פיד"א תמוהים. עסקן שברוך, כל טוב לאיגוד השחמט של דובאי והצלחה גדולה באולימפיאדה.

כך נתן לגיטימציה לשאר מדינות בעולם, שהיססו אם להשתתף באולימפיאדה המחרימה את ישראל. העולם הזה 2577

התחרות בירושלים אינו מכיר את הכביה, כמו עיריית-ירושלים ואנשי משרד-החוק. העמותה זו חבורה שהיתה פעם באיגוד ולא הצליחה להיבחר שנית, ולכן הם רוכבים על גלים ועושים רעש.

מדוע, בכל זאת, הטריח את עצמו ויקטור קורצ'צ'וב בכבודו ובעצמו לתחרות הזו?

מי זה קורצ'צ'וב? יש עשרות קורצ'צ'ובים בעולם! הרסי טוען כי אירגון תחרות בינלאומית נומן שמתקיימת אולימפיאדה ברובאי, היא כקול-ענות-הלוחש.

איך להרוס נבחרת

חברים בעמותת-השחמט טוענים כי אינטרסים פוליטיים, עסקניים ולא-מיקצועיים, הם המנחים את איגוד השחמט הישראלי. אהרון איסרס, למשל, רכז השחמט של הפועל בחולון, הוא רוגמה. איסרס מינה עצמו לפני שנה כמלווה של הנערה שלומית ורדי, שיצאה לייצג את ישראל באליפות-העולם לנערות, שי נערכה ביוגוסלביה.

תחרת למנות לנערה מלווה מיקצועי, שיוכל להנחות אותה ולסייע בידה, מינה איסרס את עצמו. ורדי יצאה בין האחרות נות בתחרות.

ו, אחת הדוגמות להעדפת אינטרס עסקני, נסיעה לחוץ-לארץ, על אינטרס שחמטאי מיקצועי, אומר קלדרו. אך ספורם של ישראל גלפר, לשעבר סגן יושבי-ראש איגוד השחמט היום מועמד לחברות בוועד המרכזי של פיד"א ובוועדה לארצות מתפתחות וארבע שחקניות נבחרת-ישראל לש"עבר, הוא ההוכחה הבלוטת ביותר שאיגוד השחמט הישראלי קיים למען העסקנים, ולא למען השחמטאים. נבחרת הנשים של ישראל כללה את אלה קושניר, מקום 3 בעולם; לובה קריסטול, אלופת לינינגראד וכמה פעמים אלופת-ישראל; לאה נודלמן, אלופת הנוער כברית-המועצות וכן אלופת ישראל; ואולגה פורדזנסקיה, אלופת ישראל שלוש פעמים, ומי שזכתה בגביע לינינגראד.

1980 יצאה הנבחרת לתחרות במאלטה. אלה קושניר פרשה בעיקר בות סיכסוכים עם האיגוד. לא היו מוכנים לתת לה תמיכה כספית לניסיועו לתחרויות בינלאומיות. מבקר מה הצטרפה לניבחרת לאה גלס, גם היא ייבוא רוסי, כמו שאר חברות הנבחרת. נבחרת הנשים של ישראל זכתה במקום השביעי במאלטה, וחזרה

ייחסים אליה כך בעולם. קלדרו, העומד כראש עמותת השחמט ממי שאירגן את כוואם של שחקנים כמו ויקטור קורצ'צ'וב לירושלים, מספר איך ניסה איגוד השחמט לטרפד את קיום התחרות בירושלים. קלדרו שולף מיסמכים ומיכתבים רבים, המעידים כי האיגוד — ובראשו יעקב הרסי — עשו הכל כדי לטרפד את התחרות. הם שלחו מיברקים ומיכתבים לטרי קולק, ראש עיריית ירושלים, ולאנשי משרד-החוק, וקבלו על כי אלו מאפשרים לעמותת-השחמט קנים לערוך את התחרות בירושלים.

מיכתבים גם שלחו לרוב שחקני השחמט בעולם ובהם המליצו אנשי האיגוד הישראלי לשחקנים שלא יטריחו את עצמם לירושלים, שכן התקודות בתחרות לא ייחשבו, מפני שמדובר בתחרות אינו האיגוד הרישמי.

אחד השחקנים שהחליט לענות תשובה היה ויקטור קורצ'צ'וב, השחי מתאי הסובייטי שערך למערב, והמי דורג היום במקום הרביעי בעולם (ראה מסגרת). קורצ'צ'וב כתב ליושב ראש האיגוד, יעקב הרסי: "וועדתי עד מעמק-ירידי המיכתב ששלחת לי בשם איגוד השחמט בישראל. חבל שרווקו אני צריך להסביר לך את ענייניכם הפוליטיים, במקום להיפך... לתחרות בירושלים, שתתקיים כי מקביל לאולימפיאדה ברובאי, יש משמעות פוליטית ברורה. זה מוכיח שלשום גוף אין זכות לנדרת את ישראל... כיצד זה אתה, אורח ישראל, אינך מסוגל להבין זאת?"

"כשחקן שחמט אני מחפש הגיון בהתנהגות: לפני שנה, בישיבת המי ליאה של פיד"א, גילית חולשה, נכנעת ללחץ מצד נשיא פיד"א, קאמפומאנס, והסכמת ללא התנגדות להרחקת ישר אל מהשתתפות באולימפיאדה. יתכן מאוד שקאמפומאנס הבטיח לך משהו בתמורה לשירותך הנכבד, וכעת הינך תקוע. תקוע כמאניאק ודובק לעמדת קאמפומאנס.

"אכן, מר הרסי, הימרת על סוס לא נכון. ירידו האישי של הנשיא-לשעבר מרקוס לא ישלוט בפיד"א לאורך ימים... חדל להיות חייל-שחמט כמישחק פוליטי עגום של קאמפומאנס! לרבייה-אנשים שיואבו לשחק בירושלים של פיד"א וכוועדה אחת כלבר: לעמוד איתנים לימין ישראל נגד התנהגות מבישה, בלתי-אחראית של הנהלת פיד"א... יש לך ברירה יחידה: או להכיר בתחרות זו, או להגיש מיכתב התפטרות!"

הרסי לא הגיש מיכתב התפטרות. אף אחד מראשי הפועל או רשות-הספורט לא דרש זאת ממנו, להיפך, הכל תמכו בראשי האיגוד.

האיגוד גם הודיע כי אינו מכיר בנקודות שצברו השחקנים בתחרות. יריב אורן אף מחוק את ידי הרסי וטוען כי גם בכדורגל לא כל מי שמתחשק לו יכול לערוך תחרויות בישראל: "רק גוף יציב יכול לאשר או לא לאשר קיום מישחקים בישראל!"

מדוע ניסה לטרפד את התחרות? השיב הרסי: "אנחנו לא נתנים יד לדברים גרוועים. מי שהסכים לקיים את

אולגה: לא כאן!

באמריקה. קיבלתי כבוד ועבודה, ויש לי אפילו דירה". אולגה פורדזנסקיה, אשה חזקה, מנדירה את עצמה כמי שעושה תמיד רק מה שמתחשק לה, ואינה מוכנה להיכנע לתכתיבים. היא מספרת כי אלופת יוגו-סלבוויה, מילונקה לזרבניץ, רובי אמן אמריקאי, ליאניד שמקוביץ, ביקשו לפני נסיעתם לדובאי את אישור האיגוד הישראלי לשחמט, והאיגוד נתן להם את האישור לנסוע. אז מה הפלא שמתחילים עלינו בעולם בצורה מזוהה, ו-אומרים שאולימפיאדת דובאי היא פרשת-ועוננו של השחמט? אולגה התחילה לשחק שחמט רק בגיל 15. ולא כמו כל הילדים ברוסיה, המתחילים לשחק בגיל 5 בגיל 15 החלטתי שאני אחיה אלופת-העולם, ואמרת לוויקטור קורצ'צ'וב: היות ואני אחיה אלופת-עולם, אני מציעה לך להיות ה"מדריך שלי". את השיעורים הפרטיים ה"ראשוניים קיבלה האלופה-שבדרך מרביה-אמן ויקטור קורצ'צ'וב. עד 1984 הדיכיה אולגה שחמט ב"מרכז-הנוער כול שכוונת התיקווה, היום היא עושה דרכה לאליפות-העולם דרך נבחרת-הנשים הא-מריקאית.